

Słowo wstępne

Przedkładana Czytelnikowi książka wpisuje się w tak obecnie ważny, a zatem i szeroko badany, obszar badań nad bezpieczeństwem. Jednak w tym przypadku mamy do czynienia z oryginalnym tematem i nowatorskim podejściem do tej, tak popularnej, problematyki. Autor wykorzystuje bowiem teorię kompleksów bezpieczeństwa do szczegółowej analizy krajów poradzieckich zaliczanych do Azji Środkowej (Uzbekistan, Kazachstan, Turkmenistan, Kirgizja i Tadżykistan). Teoria ta, wraz z koncepcją sekurytyzacji, której także uwagę poświęcono w niniejszej pracy, mieści się w tzw. szkole kopenhaskiej – znanej już powszechnie, ale nie mającej wielu „uczniów” a zatem nie owocującej bogactwem publikacji na rynku polskojęzycznym.

Praca Marka Musioła wypełnia lukę i pod tym względem, że odnosi się do regionalnego kompleksu bezpieczeństwa rzadko analizowanego tak dogłębnie we wzajemnym powiązaniu tamtejszych państw. Autor pokazuje tu zarówno materialne czynniki jak i wzory zachowania, normy i wartości decydujące o polityce w regionie, nie zapomina również o otoczeniu czyli krajach powiązanych z Azją Środkową. Interesująco formułuje i opisuje kompleksy zagrożeń oraz geopolityczną „wielką grę”, w której, według niego, kraje regionu biorą czynny udział jako aktorzy a nie tylko podmioty (pionki) tejże gry. Analityczną i prognostyczną wartość ma zastosowanie kategorii sekurytyzacji i desekurytyzacji.

Dla tych osób, które nie są specjalistami z zakresu wzmiankowanej teorii czy regionu, na pewno bardzo przydatne będą wstępne rozdziały, które zapoznają Czytelnika z wiodącymi pojęciami i koncepcjami jak i z samym obszarem Azji Środkowej. Dla znawców omawianej problematyki praca ta przynosi dodatkowe informacje płynące z faktu zapoznania się przez Autora z ogromną ilością literatury przedmiotu, dokumentów, ale i przeprowadzonych wywiadów oraz obserwacji. Książka ta zarazem stanowi zachętę do debaty nad słusznością wniosków wysuwanych przez Autora a też pokazuje, jak dynamicznie zachodzące zmiany w środowisku międzynarodowym weryfikują to co opisujemy w swych publikacjach.

Cieszę się osobiście, że ciężka i solidna praca Autora niniejszej publikacji, której sekundowałam jako promotor dysertacji doktorskiej będącej jej podstawą, ma szansę dotrzeć do szerokiego Czytelnika i spełnić pokładane w niej nadzieje – źródła informacji i podstawy do dyskusji.

Prof. dr hab. Elżbieta Stadtmüller